

Les pilotes de Xavier Carmaniu

Ho confesso: en tota la vida he vist exactament tres partits de futbol. Les úniques evolucions en un camp de joc que m'han interessat de debò són les que efectua Keira Knightley a la pel·lícula *Bend it like Beckham*. I, amb tot, avui vull recomanar un llibre sobre el futbol: *Història amb pilotes*, de Xavier Carmaniu, publicat per Meteora. El futbol és un camí que serveix per arribar a moltes destinacions: l'estètica, la nació, l'economia, l'erotisme... Xavier Carmaniu, que és historiador, l'utilitza per arribar a la història: selecciona onze noms –uns de més coneguts que altres– i en contextualitza la biografia. D'aquesta manera, el lector accedeix a un seguit d'episodis històrics rellevants. En la introducció, Carmaniu lamenta que els historiadors, en comptes de dedicar les seves energies a un fenomen socialment tan rellevant com el futbol, se centrin en formacions polítiques minoritàries o en publicacions que amb prou feines tenien lectors. A ningú se li escapa que el futbol i la política mantenen unes relacions excel·lents, tant en les dictadures com en les democràcies. De la mà del davanter austríac Matthias Sindelar, Carmaniu repassa les maniobres polítiques que va fer el govern de Hitler per dissimular el fracàs de la selecció alemanya de futbol als Jocs Olímpics de Berlín de 1936. També dedica unes pàgines a Zvonimir Boban, jugador del Dinamo de Zagreb que el 1990, en ple camp de joc, es va enfrontar a un policia serbi. Però el capítol que m'ha interessat més és el dedicat a Lilian Thuram, nascut a l'illa antillana de Guadalupe –encara avui un territori francès d'ultramar– i crescut en una ciutat dormitori de l'extraradi parisenc. L'any 2005, Thuram va gosar contradir Nicolas Sarkozy, aleshores ministre de l'Interior encarregat de reprimir les protestes a les *banlieues*. «Abans de parlar d'inseguretat, cal parlar de justícia social», va dir llavors el futbolista. En qual-sevol cantonada, els ciutadans opinen sense complexos sobre la crisi econòmica i el desprestigi de la política. En canvi les icones més respectades, els treballadors més ben pagats, els models de conducta de milions de persones, mantenen una neutralitat exquisida. El llibre de Xavier Carmaniu ens fa reconsiderar aquest silenci còmplice i interessat.

El món és un lloc precari

«L'última nit a Twisted River», és un dels llibres més autobiogràfics de John Irving

XAVIER CORTADELLAS
xcortadellas@presencia.cat

Més de sis-cents planes que es llegeixen fàcilment. Cinquanta anys de la història dels Estats Units centrada en tres personatges, un cuiner, un llenyataire i un escriptor. La novel·la comença en una explotació forestal del nord de New Hampshire i arriba fins a la guerra de l'Iraq, al començament d'aquest segle. Entremig, la vida fugitiva de Dominic Baciagalupo, cuiner i coix, d'origen d'italià, i de Danny, el seu fill de dotze anys, després que hagi matat d'un cop de paella Jane, la rentaplats índia, una nit que la descobreix cavalcant damunt del seu pare i pensa que és un ós. Costa de creure, tot i que ja sabem que a Irving li ha agradat sempre vorejar el grotesc. Danny, en tot cas, ha sentit a dir durant anys que el seu pare és coix a causa de l'atac d'un ós i Jane, a qui no havia vist mai nua i amb el cabells deixats caure fins a la cintura, pesa més de cent quilos. No costa, en canvi, gens de trobar el rerefons èpic dels primers colonitzadors americans en aquesta última novel·la d'Irving. Tampoc no costa fer el paral·lelisme entre el riu tortuós que és Twisted River i la vida tortuosa de Dominic i Danny, refent i resituant les seves vides a Boston, Iowa City, Brattleboro o Toronto. Però els rius tenen un curs marcat, co-

«L'ÚLTIMA NIT A TWISTED RIVER»

Autor: JOHN IRVING
Traducció: FRANCESC ROVIRA
Editorial: EDICIONS 62
Pàgines: 656 / Preu: 26 €

En una explotació forestal del nord de New Hampshire, un noi confon la xicota del policia amb un ós, amb conseqüències tràgiques.

JOHN IRVING

(Exeter, New Hampshire, 1942). Autor, entre altres *best sellers*, d' *Una dona difícil* (portada al cinema) i de *Prínceps de Main reis de Nova Anglaterra* (convertida en el film *Les normes de la casa de la sidra*, Oscar al millor guió l'any 2000, adaptat pel mateix Irving).

NOVETATS EDITORIALS

«LES DONES I ELS DIES»

Autor: GABRIEL FERRATER
Editorial: EDICIONS 62
Pàgines: 224 / Preu: 10,95 €

Les dones i els dies (1968) és sens dubte un dels llibres més importants en la poesia catalana de la segona meitat

del segle XX. Gabriel Ferrater hi va reunir els poemes que havia publicat a *Da nuces pueris* (1960), *Menja't una cama* (1962) i *Teoria dels cossos* (1966). Hi va incorporar poemes nous, en va deixar de banda algun de vell i va reordenar el conjunt per construir un volum orgànic.

«VERD AIGUA»

Autor: MARISA MADIERI
Traducció: MARTA HERNÁNDEZ
Editorial: MINÚSCULA
Pàgines: 200 / Preu: 14 €

La crítica italiana ha definit aquest relat-diari com un petit clàssic contemporani. El fil conductor de la narració és l'èxode dels italians de Fiume, ciutat que el 1947 va passar a Croàcia, dins l'antiga Iugoslàvia. Marisa Madiere (Fiume 1938-Trieste 1996) torna a trobar en la memòria els episodis tràgics i còmics que van marcar la seva infància.